

Nämndplan 2023

Grundskolenämnden (GN)

Innehåll

Sammanfattning	4
Inledning	5
Nämndens ansvarsområde	5
Uppföljning och återrapportering	5
Nämndens förutsättningar för kommande år	7
Omvärldsbevakning.....	7
Nulägesbild	8
Nämndens mål	9
En skola med fokus på kunskap och studiero (KF mål 2)	9
Nämndmål	10
Utredningsuppdrag från nämnd	12
Ekonomiska ramar.....	13
Kommunens riktlinje för god ekonomisk hushållning.....	13
Driftbudget	13
Årsbokslut 2022	13
Budgetförutsättningar inför 2024.....	14
Ekonomiska ramar 2023.....	14
Driftbudget	15
Elevpeng 2023.....	15
Statsbidrag.....	17
Anslagsfinansierad budgetram	17
Förvaltningscentrala kostnader inklusive nämnd och myndighetsutövning	18
Fritidsverksamhet 10–13 åringar	20
Förvaltningsreserv	20
Miljöverkstan	20
Modersmålsundervisning i grundskola	20
Skolskjutsar	20
Skärgårdsbidrag.....	21
Sverigefinska klasser årskurs F-6, Vikingaskolan	21
Tilläggsbelopp för barn med särskilda behov.....	21
Regler för överskott.....	22
Regler för underskott	22
Investeringsbudget.....	23
Internkontroll	24
Kvalitetsstyrning.....	25

Sammanfattning

Grundskolenämndens nämndplan för 2023 beskriver nämndens ansvar, förutsättningar och vad som ska åstadkommas i form av nämndmål och uppdrag.

Nämndens driftsbudget för 2023 är 1 414 400 tkr enligt kommunfullmäktiges beslut.

Nämnden är medansvarig för kommunfullmäktigemålet *En skola med fokus på kunskap och studiero*. Nämnden har antagit nämndmålet *Utbildningen i Haninge kommuns grundskolor ska ge varje elev möjligheten att välja gymnasieinriktning och på så sätt kunna välja sin framtid*. Till nämndmålet hör följande fem områden: Trygghet och studiero, Utvecklad förmåga att möta varje barns behov, potential och förutsättningar, Närvaro, Språk och språkutveckling samt Legitimerade lärare.

Till stöd för formuleringen av vad nämndens verksamheter ska åstadkomma under året har en omvärlds- och nulägesanalys genomförts.

Inledning

Syftet med nämndplanen är att ange nämndens målsättningar, prioriteringar samt fördelning av budget inom nämndens ansvarsområde utifrån kommunfullmäktiges Mål och budget. Nämndplanen kan även innehålla krav på förväntad utveckling som avser nämndens kärnverksamheter. Med andra ord kan man säga att nämndplanen är en beställning till tjänstemannaorganisationen av förväntat resultat utifrån kommunens Mål och budget och nationella regelverk.

Nämndplanen innehåller målsättningar och krav på resultat inom nämndens verksamheter som ska bidra till att uppfylla fullmäktiges mål och genomföra grunduppdrag enligt nationella regelverk. Nämndplanen omfattar även fördelningen av nämndens ekonomiska ramar.

Nämndens ansvarsområde

För Grundskolenämnden gäller utöver vad som föreskrivs i detta reglemente även Reglemente med gemensamma bestämmelser för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Haninge kommun.

Grundskolenämnden ansvarar för

1. kommunens uppgifter enligt skollagen (2010:800) inom förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem samt öppen fritidsverksamhet
2. uppgifter som enligt skollagen åligger kommunen i förhållande till annan huvudman för motsvarande verksamheter
3. uppgifter som ankommer på vårdgivaren för den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan i kommunal förskoleklass, grundskola och grundsärskola

Grundskolenämnden ska fastställa taxor och avgifter samt utarbeta tillämpningsföreskrifter till taxor inom nämndens ansvarsområde.

Grundskolenämnden ska besluta om omfördelning av medel som anslagits till nämnden inom den av fullmäktige fastställda budgetramen.

Grundskolenämnden ska besluta om bokföringsmässig avskrivning av belopp för enskild fordran inom nämndens verksamhetsområde.

Uppföljning och återsrapportering

För Haninge kommun finns fastställda processer för att få uppsikt över verksamheten förutom respektive nämnds generella rapporteringsskyldighet. Nämnder och bolag följer upp, analyserar och rapporterar ekonomiskt utfall och årsprognos. Boksluten görs månadsvis, och det blir totalt tio bokslutsrapporter.

Förvaltningen följer också upp och analyserar resultat för fullmäktiges mål, nämndens målsättningar och uppdrag. Det finns tre uppföljningar under ett verksamhetsår, vilket är tertialuppföljning 1 per april, delårsuppföljning 2 per augusti och nämndens årsredovisning.

Nämndens lagstadgade årsredovisning görs en gång årligen per den 31 december enligt gällande lagkrav.

Nämndernas och bolagens tertialuppföljning 1 för januari till april 2023 är en avvikelserapport. Syftet med tertialrapporten är att tidigt identifiera eventuella risker för att fullmäktiges mål och uppdrag inte kommer att uppfyllas för helåret. Om avvikelser upptäcks och beslut om åtgärd tas tidigt på året, är möjligheterna större att mål, nämndens målsättningar samt uppdrag uppnås. Avvikelse kan också avse ekonomiska förutsättningar.

Nämndernas och bolagens delårsuppföljning 2 för januari till augusti omfattar ekonomiskt resultat med prognos, resultat med prognoser för kommunfullmäktige mål, nämndmål och indikatorer samt politiska uppdrag.

Nämndernas och bolagens årsredovisning för januari till december omfattar ekonomiskt resultat, resultat och bedömning av kommunfullmäktige mål, nämndmål och indikatorer samt politiska uppdrag.

Nämndens förutsättningar för kommande år

Kapitlet syftar till att presentera de förutsättningar utifrån omvärldsbevakning och nulägesbeskrivning som nämndens verksamheter har under kommande år och som har en väsentlig påverkan på nämndens ansvarsområde och målsättningar. Genom det skapas en bakgrund till de målsättningar, ambitioner och prioriteringar som uttrycks i nämndplanen.

Omvärldsbevakning

Det arbete som vi utför inom våra verksamheter sker i en samhällskontext där skeenden och trender på olika sätt påverkar våra barn och elever, deras behov, rättigheter och förutsättningar att kunna ta del av och tillgodogöra sig den undervisning vi erbjuder.

I förvaltningens omvärldsanalys identifieras 10 säkra trender. En säker trend karaktäriseras av att den har en historisk utveckling och pågår just nu, den ökar eller minskar och ska gå att mäta och validera. Ett annat karaktärsdrag är att trenden inte kontrolleras fullt ut av den egna organisationen. Följande säkra trender har identifierats:

- Nya högre krav på teknik och digitala verktyg.
- Ökat behov av legitimerade lärare (med behörighet i minst ett av sina ämnen).
- Försämrad psykisk hälsa och arbetsmiljö.
- Ökat behov av medarbetare med rätt kompetens och/eller förmåga.
- Ökade krav på effektivisering inom förvaltning och kommun.
- Otryggheten i skolan ökar (ökat antal hot och våldsincidenter).
- Ökade förväntningar om att arbeta med hållbarhetsfrågor.
- Ökad segregation och polarisering.
- Ökade förväntningar på digital information och service.
- Ökad kontroll och krav på säkerhet i det digitala samhället.

I förvaltningens omvärldsanalys identifieras även ett antal strategiska osäkerheter, vilka är trender som är osäkra i sin hastighet och riktning, men som ändå är av betydande karaktär och följaktligen viktiga att ta hänsyn till.

- Konkurrensen om eleverna hårdnar.
- Ökade förväntningar på individualiserade lösningar.
- Ökade möjligheter till distans- och fjärrundervisning.
- Ökad digital kompetens hos medarbetare.
- Ökade statliga bidragsstöd och med det ökad styrning.

Övergripande skeenden med påverkan på nämndens uppdrag

Sedan pandemins utbrott under våren 2020 har flera faktorer, som exempelvis kriget i Ukraina, ökade kostnader, inflation och lågkonjunktur präglat 2022 och spås fortsätta påverka under 2023.

Grundskolenämnden står inför flera utmaningar inför de kommande åren. Den demografiska utvecklingen med fler barn och ungdomar, i takt med en osäker omvärldsekonomi bidrar till ett behov av träffsäkra målformuleringar för att prioritera resurserna på bästa sätt. Nämnden kommer behöva fler legitimerade lärare. Omvärldsbevakningen visar att nämnden kommer att behöva arbeta än mer med kompetensförsörjning och kompetensutveckling av medarbetare, skolans trygghetsarbete samt elevers hälsa och välmående.

Nulägesbild

Andel elever med gymnasiebehörighet har under det senaste året sjunkit. Även meritvärdet i årskurs 9 har sjunkit 2022. Kunskapsresultaten skiljer sig mellan könen och pojkar har generellt lägre resultat än flickor. Resultaten i nationella prov i svenska och svenska som andraspråk visar att läs – och skrivförmågan i de lägre åldrarna behöver stärkas. En likande trend går att utläsa för elever i årskurs 6.

Den upplevda tryggheten i skolan (83% för elever i årskurs 5 och 80 % för elever i årskurs 8) skattas högre än arbetsro under lektionerna (34% för årskurs 5 och 40% för årskurs 8) I årskurs 8 är upplevelsen av trygghet i skolan lägre bland flickor både jämfört med flickor i årskurs 5 och jämfört med pojkar i samma årskurs.

Elevfrånvaron ökar, vilket bland annat har varit en följd av att det för vissa elever har varit svårare att komma tillbaka till skolan efter pandemin och distansundervisningen.

Andel lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1–9, kommunala skolor var under 2021 62,9 % i Haninge kommun.

Bedömningen är att elevernas behov över tid kommer att förändras och bli av en mer komplex art, vilket ställer högre krav på verksamhets förmåga att möta elevernas behov samt att utveckla samverkan med flera aktörer inom kommunen.

Nämndens mål

Haninge kommun tillämpar mål- och resultatstyrning. Kommunen har nio mål som följs upp med indikatorer och målvärden som sträcker sig över hela mandatperioden. Målen omfattar rubrikerna Tryggare invånare, En skola med fokus på kunskap och studiero, En meningsfull fritid för invånarna, Ett växande näringsliv med fler i egen försörjning, Ordning och reda i ekonomin, Målinriktat miljöarbete, Attraktiva bostäder och närmiljö, Hög kvalitet i kommunens tjänster samt En attraktiv arbetsgivare. Fullmäktiges mål utgör tillsammans med den politiska plattformen den övergripande styrningen av kommunen där den politiska plattformen pekar ut de högsta prioriteringarna och fullmäktiges mål visar den övergripande styrningen.

Genom de mål som antagits av kommunfullmäktige ska kommunen arbeta för att uppnå kommunens långsiktiga vision. De förändringar som ska uppnås under en mandatperiod följs upp med stöd av fullmäktiges indikatorer med målvärden som sträcker sig över en mandatperiod. Utifrån nämndmålen, det vill säga nämndens målsättningar för perioden formuleras åtaganden, aktiviteter och projekt i förvaltningar och bolag. På så vis säkerställs att kommunfullmäktiges mål får genomslag i hela organisationen och att kommunkoncernen strävar i samma riktning.

Barn- och förskolenämnden, Grundskolenämnden samt Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för tre olika områden. Sammantaget ska dessa områden bilda en övergripande effektkedja som förändrar Haninge. Genom utbildning ska barn få en bra start i livet och förutsättningar att välja sin framtid. Därigenom blir kommunmedborgarna anställningsbara, självständiga individer med ökad grad av egenmakt inom ett välmående näringsliv. Som arbetande vuxna bidrar kommuninvånarna till ett gott samhälle där utanförskap och otrygghet trängs undan. Det är mot den förväntad effektkedja nämndplanerna för Barn- och förskolenämnden, Grundskolenämnden samt Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden ska förstås.

En skola med fokus på kunskap och studiero (KF mål 2)

Utbildning ger möjligheter för människor att uppnå sina livsmål. Inget barn eller elev ska hindras att nå sin fulla potential i Haninges skolor. Skolor i Haninge kommun ska präglas av tydliga regler och fokus på trygghet, resultat och studiero.

KF-indikatorer	Utfall 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	81,3				90

Elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, andel (%)*	71,4				80
--	------	--	--	--	----

* Uppgiften avser elever folkbokförda i kommunen oavsett var de går i skola.

Nämndmål

Utbildningen i Haninge kommuns grundskolor ska ge varje elev möjligheten att välja gymnasieinriktning och på så sätt kunna välja sin framtid (GN mål)

I Haninges skolor ska varje elev få tillgång till en undervisning och lärmiljö som bidrar till utveckling av de kunskaper och förmågor som leder till möjligheten att själv välja gymnasiestudier.

Organisering, planering och genomförande av undervisning ska ske på ett sätt så att elevens potential att nå de högsta kunskapsmålen i läroplanerna kan förverkligas.

Haninge skolors undervisning och lärmiljöer ska präglas av hög kvalitet, trygghet och studiero.

Nämndindikator	Utfall 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Elever i åk 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	212,8				228

2:1 Trygghet och studiero

Trygghet och studiero är viktiga förutsättningar för elevernas kunskapsutveckling. Alla elever har rätt till en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Skolan ska utgöra en god arbetsmiljö som genomsyras av respekt – respekt mellan de olika individer som vistas där, men också respekt för den studiero som både elever och lärare behöver. Särskilt fokus ska läggas på att skapa studiero i skolorna genom trygghetsarbete där nolltolerans mot verbala och fysiska kränkningar ska råda. Ingen ska behöva vara rädd i skolan och elever ska ha goda möjligheter att koncentrera sig på sitt skolarbete.

Trygghet i skolan skapas bl. a genom skolans värdegrundsarbete men påverkas också av den trygghet elever upplever utanför skolan, i hemmet och i andra sammanhang som skolan har begränsade möjligheter att påverka själv. Att kunna följa utvecklingen utanför skolan och att

etablera samarbeten med andra funktioner såväl inom som utom kommunkoncernen blir viktiga för att också bidra till elevens behov av trygghet i skolan och därmed möjligheter att tillgodogöra sig undervisningen. Trygghetsarbete i skolorna ska stärkas och samverkas med socialsekreterare och berörda myndigheter så att tidiga insatser kan göras. Det inledda arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck ska utvecklas vidare och förstärkas för att all personal ska känna sig trygga med hur de kan upptäcka elever i utsatthet samt hur de ska agera i en sådan situation.

2:2 Närvaro

Elevens närvaro i kommunens skolverksamheter är en förutsättning för att kontinuerligt utveckla kunskap och förmåga som möjliggör en god utbildning, en deltagande samhällsmedborgare och ett skydd mot ohälsa och utanförskap.

Elevens närvaro i kommunens skolverksamheter skapas genom en rad olika förutsättningar såsom goda lärmiljö, trygghet, studiero, delaktighet, tillitsfulla relationer och hälsa. Avgörande är att arbeta systematiskt för att på individ- och gruppnivå identifiera tidiga och anpassade insatser. Andra viktiga förutsättningar för närvaro är att elever har sådana familjeförhållanden att de får och kan delta i verksamheterna.

2:3 Utvecklad förmåga att möta varje elevs behov, potential och förutsättningar

Skolans uppdrag är att främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper och värden. Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov och ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper.

Detta ställer krav på skolans förmåga att tidigt identifiera varje enskild elevs förutsättningar, behov och potential. Det ställer också krav på organisering av arbetet i undervisningen, tidiga insatser, såväl som kring undervisningen på ett sätt som bidrar till elevens trygghet, studiero samt kunskapsutveckling och måluppfyllelse. Samverkan med vårdnadshavare och relevanta aktörer inom kommunen bidrar till detta.

2:4 Språk och språkutveckling

Ordförrådet är en av de viktigaste faktorerna för skolframgång eftersom ett stort ordförråd är mycket viktigt för språkförståelsen som i sin tur är avgörande för läsförståelsen. Språkutveckling går även hand i hand med kunskapsutveckling eftersom språket ger förutsättning för kunskap och förståelse. Med ökad kunskap utvecklas även språket vilket tillsammans möjliggör utbildning, utveckling av förmågor och deltagande i det demokratiska samtalet.

Den miljö där elever vistas är en viktig faktor för att språkutvecklingen och kunskapsutvecklingen ska samverka på det sätt som möjliggör en god skolgång. Det är viktigt att möta det svenska språket tidigt och för många är hög närvaro i skola en nödvändig förutsättning då det endast är där tillräcklig tillgång ges till samspel mellan språk och kunskap

2:5 Legitimerade lärare

Skolorna ska stärkas och mer personal, däribland flera stödfunktioner, är prioriterat. Målet är att elever i högre grad undervisas av behöriga lärare i skolan och ytterst att måluppfyllelsen för kommunens skolverksamhet ökar. Lärare är den enskilt viktigaste faktorn för goda skolresultat. Kompetenta lärare bidrar till en undervisning av hög kvalitet i en arbetsmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Behovet av behöriga och legitimerade lärare i skola är och kommer för en längre tid framåt vara större än tillgången på arbetsmarknaden.

Förmågan att skapa bästa möjliga förutsättningar för våra lärare i skolan att utföra sitt uppdrag har en stor betydelse för våra elevers förutsättningar att uppnå goda kunskapsresultat och hög måluppfyllelse.

Utredningsuppdrag från nämnd

Utredning om ålder som binder för polisanmälan (GN 2023–69)

Ej uppnådd straffbarhetsålder ska inte utgöra ett generellt hinder för att polisanmäla elev som begår brott.

Åtterrapporering ska ske till nämnd i maj 2023.

Utredning om gemensamma ordningsregler i skolan (GN 2023-68)

Förutsättningarna för att ta fram gemensamma ordningsregler i skolorna ska utredas.

Åtterrapporering ska ske till nämnd i juni 2023.

Ekonomiska ramar

Kommunens riktlinje för god ekonomisk hushållning

Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen. Kommunfullmäktige i Haninge fastställde kommunens riktlinjer vid sammanträde i maj 2021 (KF 2021-05-10 §92).

God ekonomisk hushållning handlar även om att kommunens verksamheter ska bedrivas på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Verksamheten ska vara långsiktigt hållbar vilket innebär att dagens behov ska tillgodoses utan att begränsa kommande generationers möjligheter till utveckling, både ur ett ekonomiskt och ur ett verksamhetsmässigt perspektiv. Det är därför viktigt att det finns marginaler i ekonomin, att resurserna används på effektivaste sätt och att investeringar sker på ett ansvarsfullt sätt.

Nämnder och styrelsen ska förhålla sig till riktlinjen så att verksamheten över tid bedrivs ändamålsenligt och bidrar till en hållbar utveckling och en god ekonomisk hushållning ur ett helhetsperspektiv. Nämnd och styrelse ska i återrapportering beskriva hur verksamheten har förhållit sig till riktlinjen.

Driftbudget

Årsbokslut 2022

I det här avsnittet redovisas det ekonomiska utfallet 2022 för Grund- och förskolenämnden (GFN) eftersom Barn- och förskolenämndens (BFN) verksamhetsområden då ingick som del i GFN:s budgetram. Nämndens sammanlagda resultat i årsredovisningen för 2022 exklusive elevpengsystemet var ett överskott med 29,7 mnkr vilket motsvarar 1,3 procent av den totala årsbudgeten på 2.259,9 mnkr. Inkluderas även resultatet för elevpengsystemet är nämndens resultat för 2022 i stället ett överskott med 30,9 mnkr. Utfallet för 2022 kan också delas in i följande verksamhetsdelar:

Verksamhet	Resultatöverföring från föreg. år	Uttag av tidigare års överskott (överfört från fg. År)	Återbetalt i år av tidigare års ack. underskott	Årets driftresultat	Resultat överstigande 1%	Underlag för resultatöverföring till nästa år (tkr)
Centralt anslagsfinansierad verksamhet inkl. CSA & Modersmål	20 857	-12 358	-3 369	19 585	9 140	33 855
220 Förskolor kommunal regi	1 756	-2 488	348	687	-114	189
Grundskola, egna resultatenheter	-4 146	-3 621	3 021	10 621	-9 026	-3 151
Utfall/resultat exkl. pengsystem:	18 467	-18 467	0	30 893	0	30 893
200 Pengsystem GFN	0	0	0	-1 151	0	-1 151
Utfall/resultat inkl. pengsystem:	18 467	-18 467	0	29 741	0	29 741

Resultatet på 30,9 mnkr är ett nettoresultat av de samlade över- och underskotten för helåret 2022. Totalt uppgick de samlade överskotten till 39,7 mnkr exklusive överskottet i

elevpengsystemet varav resultatenheterna bidrog med 5,9 mnkr. De samlade underskotten uppgick till -8,8 mnkr och härstammar huvudsakligen från resultatenheterna.

Grund- och förskolenämnden kunde 2022 disponera 18,5 mnkr av nämndens fonderade överskott från tidigare år.

2022 års samlade investeringsbudget för inventarier och utrustning som nämnden själv disponerar över uppgick till 55,3 mnkr. Under året förbrukades 9,7 mnkr. Vid utgången av 2022 uppgick tilldelade men ej förbrukade investeringsmedel för pågående investeringsprojekt till 45,6 mnkr och som nämnden har äskat om att få disponera 2023.

Budgetförutsättningar inför 2024

De ekonomiska förutsättningarna inför 2024 är i dagsläget inte klara utan kommer att redovisas senare under 2023.

Utbildningsförvaltningen gör för närvarande bedömningen att de generella prisförändringarna, volymförändringar tillsammans med ökade lokalkostnader för befintligt bestånd tillsammans med ny- och reinvesteringar innebär en sammanlagd kostnadsökning med 8,1 procent för GN mellan 2023 och 2024 utifrån idag kända förutsättningar. För att uppnå full ekonomisk kompensation utifrån redovisade förutsättningar skulle 2024 års budgetram behöva uppgå till 1.528,3 mnkr, vilket motsvarar en höjning av 2023 års beslutade budgetram med 113,9 mnkr.

Kostnadslag	Förändr. i % av 2023 års totala budgetram	Förändring (tkr)
Volymförändringar, exkl. lokalkostnader	4,6%	64 965
Generella prisförändringar exkl. lokalkostnader *	3,0%	42 689
Ökade driftkostnader, lokalinvesteringar	0,4%	6 255
S:a förändringar	8,1%	113 909

* PKV dec-22 för 2024 = 3,6%

Budgetram 2023	1 414 390
Förändrad budgetram 2024	113 909
Budgetram 2024	1 528 299

I kommunfullmäktiges mål och budget 2023–2024 redovisas inte någon särskild ramökning för GN i den ekonomiska planen för 2024–2026, däremot framgår att det sammanlagda budgetutrymmet för hela kommunen 2024 uppgår till 351,1 mnkr.

Ekonomiska ramar 2023

Det ska råda kostnadsneutralitet mellan egna kommunala interna resultatenheter och externa utförare. En huvudprincip är att resultatenheter som konkurrerar med externa producenter ska ha samma förutsättningar och villkor som dessa. Inga fria nyttigheter ska således finnas inom de egna kommunala verksamheterna.

Grundskolenämnden var inte någon egen nämnd med egen budgetram 2022 utan ingick då som del i Grund- och förskolenämndens budget. Från och med 2023 är budgetramarna för tidigare

Grund- och förskolenämnden uppdelad i två nya nämnder, Barn- och förskolenämnden (BFN) och grundskolenämnden (GN).

Det kan bli aktuellt med kompletterande ramjusteringar mellan BFN och GN under året om det visar sig att fördelningen av GFN:s ursprungliga budget för 2023 inte blev helt korrekt.

Driftbudget

Verksamhet	Elevpeng 2023	Budget 2023 (tkr)	Volym 2023	Förändr. 2023 jmf. 2022 (urspr.) i tkr	Volymförändr. 2023 jmf 2022
Strukturbidrag för nyanlända	83 725	25 118	300	-1 675	300
Nystartsbidrag "nya lokaler"	6 000	3 780	630	1 650	380
S:a övriga ersättningar		28 898	930	-25	680
Fritidshem 6-9 år	50 736				
Fritidshem 10-13 år					
* S:a fritidshem 6-9 år					
Grundskola år F-6	81 568	738 310	9 051	58 020	9 051
Grundskola år 7-9	115 001	425 279	3 698	64 153	3 698
S:a grundskola år F-9		1 163 589	12 750	122 173	12 750
S:a eleversättningar		1 192 486	13 680	122 149	2 761
S:a intäkter Maxtaxa & föräldraavgifter		-40 565		-318	
Netto eleversättning		1 151 921	13 680	121 831	
S:a anslagsfinansierad ram		262 469		26 507	
Total budgetram netto		1 414 390	13 680	148 338	

* I kommunfullmäktiges mål & budget för 2023 ingår för närvarande budgeten för fritidshem i BFN:s budgetram med 234,3 mnkr. Den här verksamheten ska ingå i GN:s budgetram och det kommer att ske en ramjustering mellan de båda nämnderna under året.

GN:s totala driftbudgetram för 2023 uppgår till 1.414,4 mnkr. Det är en ökning med 148,3 mnkr (+ 11,7 procent) jämfört med motsvarande budgetfördelning 2022.

Budgetramen för grundskolan i elevpengsystemet uppgår till 1.151,9 mnkr, en nettoökning med 121,8 mnkr till 2023 vilket motsvarar en höjning med 11,7 procent jämfört med motsvarande andel av grund- och förskolenämndens budgetram för 2022.

Den delen av GN:s budget som är anslagsfinansierad har ökat med 26,5 mnkr till 262,5 mnkr jämfört med motsvarande budgetfördelning 2022 vilket motsvarar en höjning med 11,2 procent.

Tilldelad budgetram skall täcka pris- och löneökningar 2023.

Elevpeng 2023

Kommunfullmäktige fastställer årligen elevpengen till förskoleverksamhet, skolbarnomsorg och grundskola i samband med beslut om mål och budget för nästkommande år. GN kan inte flytta medel mellan nämndens olika verksamhetsområden inom elevpengsystemet, inte heller mellan elevpengsystemet och den anslagsfinansierade delen av tilldelad budgetram.

Verksamhet	Elevpeng 2023	Förändring i % elevpeng	Jmf 2022 grundbidrag	Föräldavgift (kr)	Prognos volym
Pedagogisk omsorg					
1-3 år	122 382 kr	5,4%	5,4%	12 470 kr	133
4-5 år	104 064 kr	5,4%	5,4%	9 350 kr	87
6-9 år	42 432 kr	5,4%	5,4%	7 080 kr	-
Förskola					
Allmän förskola	34 579 kr	7,7%	5,4%	2 338 kr	25
1-3 år	146 054 kr	7,7%	5,4%	12 470 kr	3 299
4-5 år	138 316 kr	7,9%	5,4%	9 350 kr	2 537
Fritidshem					
6-9 år	50 736 kr	6,3%	4,1%	7 080 kr	4 618
Grundskola					
År F-6	81 568 kr	7,5%	4,1%	- kr	9 051
År 7-9	115 001 kr	14,9%	4,1%	- kr	3 698
Övriga ersättningar					
Strukturbidrag för nyanlända	83 725 kr	0,0%	0,0%		300
Nattomsorg	63 640 kr	5,4%	5,4%	Se förskola	-

Beloppen redovisas i kronor och avser ersättning för helår.

Elevpengen består av två delar: lokalkostnadsersättning och grundbidrag. Lokalersättningen baseras på kommunens genomsnittliga självkostnad för lokaler inom respektive verksamhetsform. Grundbidraget är den del av elevpengen som finansierar verksamheten exklusive lokaler. Eftersom grundbidraget är den del av ersättningen som går till verksamhet, redovisas förändringen jämfört med föregående år särskilt i tabellen ovan.

GN utbetalar elevpengen med 1/12-del varje månad. Om familjedaghem eller förskola själv tar in föräldraavgift, reduceras beloppen enligt avgiftskolumnen i tabellen ovan.

Momskompensation på 6 procent baserad på elevpengen, alternativt 18 procent på lokalkostnaden och 5 procent på övriga kostnader, tillkommer till huvudman annan än kommunen. Denna momskompensation återsöker kommunen vilket gör att det blir konkurrensneutralt. För enheter i egen verksamhet görs ett administrationsavdrag från elevpengen för att finansiera de kostnader på central förvaltning som avser den egna kommunala verksamheten. För andra anordnare ligger således ersättning för administration i den elevpeng som utbetalas.

För barn i behov av särskilt stöd gäller att det till ansökan om ersättning ska biläggas underlag som styrker barnets/elevens behov. Om stöd beviljas upprättas ett beslut individuellt för varje barn/elev mellan anordnaren och kommunen. Ersättningen ligger utanför elevpengen.

Skolskjuts genom SL:s linjetrafik (eller motsvarande) omfattas inte av elevpengen, ej heller skolskjuts anordnad genom entreprenad (skolbuss, taxi, båt).

Grundsärskolans tilläggsanslag ligger utanför elevpengen.

Statsbidrag

I nedanstående tabeller redovisas idag kända statsbidrag för 2023 inom förskola och grundskola. För ett flertal av dessa statsbidrag är bidragsramarna för 2023 ännu inte fastställda.

Bidrag som UBF centralt ansvarar för att ansöka om

Bidrag	Total bidragsram
Kariärtjänster	13,9 mnkr
Läroassistenter	3,5 mnkr
Språkutveckling i förskolan	Utgår 2023
Likvärdig skola	60,2 mnkr
Lärlönelyftet	21,3 mnkr
Papperslösa barn	Ingen bidragsram
Statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan	25,0 mnkr
Bättre Arbetsmiljö och arbetsvillkor	9,0 mnkr

Bidrag som enheten själv initierar och/eller ansöker om

Bidrag	Total bidragsram
Högskolestudier specialpedagogik	-
Läxhjälp	-
Lovskola	-
Läslyftet	-
Fortbildning specialpedagogik	-
Läraryftet	-
EU-Mjök	-
Personalförstärkning elevhälsan	-

Anslagsfinansierad budgetram

Den anslagsfinansierade driftbudgetramen är den del av budgeten som inte omfattas av elevpengsystemet. För 2023 uppgår budgeten för den anslagsfinansierade verksamheten till 262,4 mnkr, vilket är en ökning med 26,5 mnkr (+11,2 procent) jämfört med motsvarande budgetfördelning 2022. I ramhöjningen ingår även kompensation med 8,8 mnkr för kostnader för markavtal som från och med 2023 ska betalas av nämnderna.

Den anslagsfinansierade budgeten motsvarar 18,6 procent av GN:s totala budgetram för 2023. I den anslagsfinansierade budgetramen ingår bland annat kostnader som inte omfattas av ersättningarna inom elevpengsystemet men som fördelas ut till verksamheten som individbaserade ersättningar eller som anslag, bland annat:

- Fritidsverksamhet för 10–13 åringar
- Miljöverkstan
- Modersmålsundervisning i grundskola
- Skärgårdsbidrag
- Sverigefinska klasser

- Tilläggsbelopp grundskola
- Tilläggsbelopp sarskolan

I budget för den anslagsfinansierade ramen ligger också kostnader som inte fördelas ut till verksamheten, vilka är centralt finansierade åtaganden. Här budgeteras också kostnader kopplade till nämnd, myndighets- och huvudmannansvar:

- Förvaltningscentrala kostnader, inkl. centrum för lärande och hälsa (CLH)
- Förvaltningsreserv
- Nämnd, myndighets och huvudmannakostnader
- Skolskjuts

Fördelning av den anslagsfinansierade driftbudgetramen 2023.

Anslagsfinansierad driftbudgetram 2023 GN	Nettobudget 2023 (tkr)	Nettobudget 2022 (tkr)	Förändring jmf fg. år i	Förändring jmf fg. år i %
Förvaltningscentrala kostnader inkl. CLH, nämnd och myndighetsutövning	63 933	62 086	1 847	3,0%
Fritidsverksamhet 10-13 åringar	8 859	8 429	430	5,1%
Förvaltningsreserv	4 000	4 000	0	0,0%
Markavtal (ny 2023)	8 779		8 779	100,0%
Miljöverkstan	2 417	2 300	117	5,1%
Modersmålsundervisning i grundskolan	18 233	17 349	884	5,1%
Skolskjutsar	27 734	26 389	1 345	5,1%
Skärgårdsbidrag öar	9 224	9 155	69	0,8%
Sverigefinska klasser (Vikingaskolan)	1 855	1 765	90	5,1%
Tilläggsbelopp för barn med särskilda behov	115 705	102 844	12 861	12,5%
* Öppna förskolan	1 730	1 646	84	5,1%
S:a anslagsfinansierad driftbudgetram	262 469	235 962	26 507	11,2%

* I kommunfullmäktiges mål & budget för 2023 ingår för närvarande budgeten för öppna förskolan i grundskolenämndens budgetram med 1,7 mnkr. Den här verksamheten ska ingå i GN:s budgetram och det kommer att ske en ramjustering mellan de båda nämnderna under året.

Förvaltningscentrala kostnader inklusive nämnd och myndighetsutövning

Nettobudgeten för den förvaltningscentrala verksamheten inklusive CLH uppgår till 63,9 mnkr.

I den förvaltningscentrala och anslagsfinansierade nettobudgeten ingår samtliga eller den del av kostnader för nedanstående enheter som avser nämndens ansvarsområden.

- Utbildningsdirektör
- Grundskolenämnd
- Kvalitets- och utvecklingschef
- Verksamhetschef, grundskola
- Centrum för lärande och hälsa (CLH)

Nämnden har till utbildningsdirektören delegerat arbetsuppgifter utifrån respektive nämnds delegationsordning. Utbildningsförvaltningen utför på vidaredelegation löpande arbetsuppgifter för utbildningsdirektörens räkning inom GN:s ansvarsområde.

- Nämndstöd
- Initiering av nämndärenden
- Underlag/tjänsteskrivelser för beslut och yttranden
- Uppföljning och utvärdering
- Utveckling av bidragsbelopp för ett effektivt resursutnyttjande
- Behovsbedömning av efterfrågan för förskoleverksamhet och skola
- Verka för ett varierat och allsidigt utbud med hög kvalitet som tillgodoser föräldrars, elevers önskemål
- Systemförvaltning och systemutveckling
- Information och kommunikation om förskole- och skolverksamheten till elever, föräldrar och anordnare
- Utbetalning av bidragsbelopp till samtliga anordnare samt fakturering av avgifter
- Service mot allmänheten och myndigheter
- Aktivt samarbete mellan olika aktörer lokalt, regionalt och nationellt

I **utbildningsdirektörens** budget ingår bland annat kostnader för,

- De interna servicetjänsterna i kommunen
- Nämndgemensamma kapitalkostnader på gjorda investeringar
- Lokalhyra kommunhuset & Najaden
- Infrastrukturkostnader för IT

Budgeten för Grund- och förskolenämnden avser till stora delar arvoden och omkostnader för nämndens ledamöter.

Kvalitets- och utvecklingschef ansvarar bland annat för ledningsstöd, juridiskt stöd samt administration gentemot förvaltningens tre nämnder, utbildningsdirektör och förvaltningsledning. Dessutom ansvarar avdelningen för samordning av utbildningsförvaltningens kvalitets- och utvecklingsarbete samt strategiska IT-frågor.

Central **verksamhetschef grundskola** förfogar över en biträdande verksamhetschef grundskola. Utöver den ordinarie verksamhetsbudgeten ingår bland annat kostnader för rektorsprogrammet och kompetensutveckling inom grundskolan.

Uppdrag för **centrum för lärande och hälsa (CLH)**

- Säkerställa huvudmannansvaret och det kommunala myndighetsansvaret för medborgarnas rättigheter.
- Samordning av akuta händelser och kris inom UBF och på koncernivå.
- Strategisk samverkan med andra aktörer kring trygghet, psykisk hälsa.
- Verksamhetsutveckling (program, projekt och process).

- Samordnar och genomför utbildningsinsatser och fortbildning för all personal inom UBF.
- Förvaltar och implementerar digitala system.
- Leder och deltar i utvecklingsinsatser på enhets- och linjenivå.
- Projektleda lokalfrågor (nybyggnation, ombyggnation och evakueringar) inom UBF.
- Mottagning av nyanlända (kartläggning och hälsoundersökning).
- Tillhandahålla och utveckla undervisning i modersmål.
- Samordna, handlägga och genomföra studiehandledning i ämnen för elever med annat modersmål.
- Övergripande verksamhetsledning/samordning för den medicinska, psykologiska och sociala elevhälsan.
- Genomföra utredningar, analyser, uppföljningar (intern och på uppdrag av nämnd).
- Tillhandahålla och utveckla psykologisk, medicinsk kompetens samt studie- och yrkesvägledning

Fritidsverksamhet 10–13 åringar

Budgetramen för 2022 uppgår till 8,9 mnkr.

Förvaltningsreserv

Förvaltningsreserven hos GN är bland annat tänkt att täcka eventuellt oförutsedda kostnadsökningar eller volymökningar som inte ryms inom ramen för kommunfullmäktiges reserv för oförutsedda volymökningar inom det ordinarie elevpengssystemet.

Förvaltningsreserven är även tänkt att finansiera eventuella uttag under 2023 av resultatenheterens kvarstående överskott från 2022. Beslut om överföring av eventuella överskott från 2022 fattas av KF först under våren 2023.

Förvaltningsreserven uppgår 2023 till 4,0 mnkr.

Miljöverkstan

Tidigare hade idrott- och fritidsnämnden ansvaret för Miljöverkstan men från och med 2021 har GN övertagit ansvaret för den här verksamheten.

Budgetramen för 2023 uppgår till 2,4 mnkr

Modersmålsundervisning i grundskola

Budgetramen för 2023 uppgår till 18,2 mnkr.

Skolskjutsar

Kostnadsutvecklingen för skolskjutsar bedöms följa den generella volymförändringen tillsammans med kostnadsutvecklingen enligt gällande avtal.

Utbildningsförvaltningen gör i nuläget bedömningen att den budgeterade kostnaden för skolskjutsar kommer att uppgå till 27,7 mnkr under 2023.

Skärgårdsbidrag

Skärgårdsbidraget finns för att säkerställa att förskole- och skolverksamhet på Dalarö, Ornö, Utö och Muskö kan bedrivas under liknande förutsättningar som för kommunen i övrigt.

Skärgårdsbidraget uppgår till 9,2 mnkr för 2023.

Sverigefinska klasser årskurs F-6, Vikingaskolan

Bedrivs på Vikingaskolan i alla årskurser inom årskurs F-6.

Budgetramen för 2023 uppgår till 1,9 mnkr.

Tilläggsbelopp för barn med särskilda behov

CLH fattar beslut om tilläggsbelopp till förskola och grundskola samt administrerar tilläggsbelopp till grundsärskola och därutöver fördelar särskilda anslag till grundskolans resursavdelningar.

Budgetramen för 2023 uppgår till 115,7 mnkr.

Öppna förskolan

Budgetramen uppgår till 1,7 mnkr men ligger för närvarande i grundskolenämndens budgetram för 2023 men det kommer att ske en ramjustering från GN till BFN under året.

Riktlinjer resultatöverföring, resultatenheter

Systemet med resultatenheter och överföring av resultat mellan åren är till för att stimulera god ekonomisk hushållning i enlighet med kommunens ekonomistyrningsregler. Målsättningen är att ge enheterna förutsättningar för en friare och mer långsiktig användning av resurser, ge stimulans till förbättrade insatser och att få villkor som mer liknar privata alternativ. Avsikten är dock inte att överskott systematiskt ska ackumuleras till betydande belopp.

Med utgångspunkt från dagens styrning kring överskotten kan hela det överförda överskottet förbrukas på ett år medan underskotten är pengar som visserligen kommer tillbaka till nämnden men först efter (maximalt) tre år. Nämndens resultat blir således belastat av enheter som förbrukat för mycket, som på tre år ska sparas in. Detta förhållande kommer att vara möjligt så länge som underskott tillåts återbetalas på tre år.

För enheter som har återkommande underskott ger varje nytt år med underskott tre nya år för återbetalning.

Syftet med att reglera överskott/underskott för resultatenheterna är att;

1. Skapa förutsättningar för att tilldelade resurser används optimalt.
2. Möjliggöra för förvaltningen att budgetera för uttag av överskott och på så sätt få en stabilare ekonomi.
3. Skapa en tydlighet för rektorer och förskolechefer i deras budgetarbete och långsiktiga planering för verksamheten.

Regler för överskott

- En resultatenhet kan maximalt föra med sig 1 procent av enhetens samlade intäkter innevarande år till nästkommande år och får disponeras först efter det att kommunfullmäktige beslutat om överföring av föregående årsresultat. Avsteg kan göras från att enheter får disponera 100 procent av sitt överskott från föregående år och återstående del överförs i sådana fall till nästkommande år.
- Överskott från föregående år som kan disponeras innevarande år bokförs som en intern intäkt för berörda resultatenheter.
- För att få föra med sig ett överskott mellan budgetåren måste oförbrukade överskott från tidigare år vara förbrukade. Detta innebär att resultatenheter maximalt kan medföra 1 procent av innevarande års samlade intäkter inklusive eventuella oförbrukade överskott från tidigare år.
- Riktlinjer för hur överskotten får användas är att de inte får användas till långsiktiga kostnadsåtaganden som sträcker sig längre än under nästkommande budgetår utan ska användas till t.ex. kompetensutveckling, visstidsanställningar eller eventuella omstruktureringskostnader i samband med organisationsförändringar.
- Om en resultatenhets överskott överstiger 1,0 procent av de samlade intäkterna innevarande år överförs överskjutande del till central verksamhetschef för förskola eller grundskola för gemensamma satsningar inom respektive linje för att höja kunskapsresultaten eller andra kvalitetshöjande insatser.

Regler för underskott

- Samtliga budgetansvar/resultatenheter inom GN:s olika verksamhetsområden ska ha en ekonomi i balans sett över hela budgetåret.
- Enheter som redovisar underskott under året ska omgående vidta de åtgärder som behövs för att återfå en månadsekonomi i balans.
- Underskott som beror på oförutsedda händelser hanteras inom ramen för regler för underskott. Underskott som beror på andra faktorer bedöms i särskild ordning av GN.

- Underskott ska vara återbetalda inom maximalt 3 år efter det år underskottet har uppkommit. Om inte tillräckliga åtgärder vidtas kan beslut fattas om att frånta delegation och attesträtt för resultatenhetsansvarig.
- GN har rätt att fatta beslut om avsteg från regeln om att underskott ska vara återbetalt inom maximalt tre år från det att underskottet uppstod om det föreligger synnerliga skäl.

Investeringsbudget

Grundskolenämnden har 2023 tilldelats 3,0 mnkr i investeringsbudget för tillkommande verksamhetsanpassningar. I nedanstående tabell framgår nämndens fördelning av 2023 års tilldelad investeringsbudget.

Tillkommande verksamhetsanpassningar	2023 (tkr)
Arbetsmiljö	1 000
Inventarier/utrustning	1 000
Lokaler & yttre miljö	1 000
Summa investeringsbudget:	3 000

Investeringskostnader och kapitalkostnad/lokalhyra för framtida ny- och ombyggnation av verksamhetslokaler inom grundskolan redovisas separat i kommunens lokalresursplan för 2023.

Internkontroll

Intern kontroll är ett verktyg både för att kunna styra och för kontroll och tillsyn. Den interna kontrollen syftar till att:

- Mål och beslut som fattats av fullmäktige kring verksamhetens ändamålsenlighet och styrning säkerställs.
- Rapporter och information om ekonomi och verksamhet ska vara tillförlitlig.
- Verksamheterna ska vara kostnadseffektiva.
- Tillämpliga lagar, föreskrifter och policys ska följas.

Den interna kontrollen syftar även till att ta fram förslag till förbättringar och förändringar av verksamheten.

Den interna kontrollen är och ska vara en integrerad del av verksamheternas dagliga arbete. Det handlar om att ha en god kontrollmiljö genom tydlighet, ordning och reda, att ha kontroll över och veta hur det går i verksamhet och ekonomi, att rutiner finns och att processer fungerar som avsett.

Fullmäktige har fastställt ett reglemente för intern kontroll (KF 2013-09-09, §132). Till reglementet finns riktlinjer som förtydligar och anger hur olika moment ska göras. I reglementet beskrivs ansvarsfördelningen mellan kommunstyrelse, nämnd, bolag och förvaltningar. Respektive nämnd är ansvarig för att den interna kontrollen fungerar samt att regler och rutiner utarbetas, efterlevs och följs upp. Krav ställs på att varje nämnd ska göra en riskanalys som grund för sin interna kontrollplan. Internkontrollplanen ska innehålla mätbara kontrollmoment. Planen är ettårig och ska fastställas av respektive nämnd. Internkontrollplanerna ska följas upp och återrapporeras till nämnd.

Grundskolenämnden har genomfört en riskanalys och utifrån den finns en internkontrollplan (dnr GN 2023–51). I planen beskrivs de punkter som nämnden under året kommer att följa upp.

Kvalitetsstyrning

Kvalitetsarbete är att kontinuerligt arbeta med utveckling och förbättringar inom alla verksamheter. Det är ett arbete som sker i årliga processer men även i det dagliga arbetet med ständiga förbättringar. Om en verksamhet inte når en accepterad kvalitetsnivå krävs insatser på både kort och lång sikt för att justera kvaliteten.

Kommunens kvalitetspolicy fastställdes av kommunstyrelsen i december 2017. I kvalitetspolicyn har kommunen definierat vilken kvalitet som utmärker kommunens tjänster och vad medborgarna kan förvänta sig. Haninge har fyra kvalitetskriterier som är:

- Bemötande: Vi bemöter våra medborgare med stor lyhördhet.
- Inflytande: Vi ger våra medborgare inflytande över verksamheten i så stor utsträckning som möjligt.
- Tillgänglighet: Vi har korta svarstider och god nåbarhet. Vi beaktar tillgänglighetsaspekter för att underlätta för personer med funktionsnedsättning.
- Trygghet: Tydliga beskrivningar av vad medborgare kan förvänta sig, skapar största möjliga trygghet.

Enligt gällande kvalitetspolicy ska verksamheternas resultat rapporteras en gång årligen till nämnden eller styrelsen. Nämnd och styrelse ska i återrapportering beskriva hur verksamheten utvecklats med stöd av framsteg inom välfärdsteknik och digitalisering samt kvalitetskriterierna.

Uppföljning av kvalitetspolicyn sker inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. En övergripande beskrivning av grundskolans arbete med kvalitetskriterierna är följande:

Bemötande

Det finns en tydlig plan för hur bemötande och kommunikation sker mellan skola och hem. Skolan har en kontinuerlig kontakt med varje elevs vårdnadshavare kring elevens kunskapsutveckling samt andra händelser i under skoldagen. Varje elev har en mentor som har ett övergripande ansvar i denna fråga. Varje termin har mentor, elev och vårdnadshavare utvecklingssamtal. Varje läsår bjuds vårdnadshavare in till föräldramöten.

Inflytande

Elever och vårdnadshavare medverkar i utformning och utveckling av verksamheten. Detta sker i föräldradialoger, enkäter och individuella samtal.

Tillgänglighet

Skolan strävar efter att svara på samtal och mail inom 48h. Vårdnadshavare som vill komma i kontakt med någon av skolans personal gör det via vår digitala plattform Unikum, via mail eller telefon. Varje skola har tydligt beskrivet på hemsidan vem som ska kontaktas i olika frågor och hur man får kontakt. Våra lokaler är anpassade utifrån funktionsvariation.

Trygghet

På hemsidan finns skolornas arbete med trygghet och studiero och *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*. Planer uppdateras varje år och vid behov av fortbildning sker det löpande. Inom det systematiska kvalitetsarbetet följs resultaten för trygghet genom svaren i Skolinspektionens, kommunens och skolornas egna enkäter.

